

Juryrapport publicatieprijs artsen in opleiding tot psychiater 2023-2024

R.M.C. Klaassen, M.J.A. Van Den Bossche, E. Warreman, M. Boks, R.J. Duvivier

Hoewel het schrijven van een wetenschappelijk artikel tijdens de opleiding tot psychiater geen eenvoudige opgave is, lukt het elk jaar een groep artsen in opleiding tot psychiater om deze uitdaging tot een goed eind te brengen. Waarom is dit belangrijk? Het draagt sterk bij aan zowel hun professionele ontwikkeling als hun academische vorming. Bovendien blijkt dat zodra de drempel van het schrijven van het eerste artikel is overwonnen, dit motiveert om vaker te schrijven.

Sinds de instelling in 1997 heeft de juryprijs van het *Tijdschrift voor Psychiatrie* als doel om Nederlandse artsen in opleiding tot psychiater (aios) en Vlaamse arts-specialisten in opleiding (ASO's) te stimuleren om een wetenschappelijk artikel te publiceren tijdens hun opleiding. In de redactie van het Tijdschrift zitten structureel één of twee aios/ASO-redacteuren (gepromoveerd of met promotieonderzoek bezig). Het Tijdschrift wil hiermee uitstralen dat publiceren ook mogelijk is als je minder ervaring hebt met het schrijven van een artikel. Deze jaarlijkse juryprijs draagt hieraan bij door het belang van publiceren te onderstrepen en werk van artsen in opleiding onder de aandacht te brengen.

Artikelen

In de periode van september 2023-augustus 2024 hebben 22 aios/ASO's als eerste auteur een artikel gepubliceerd weten te krijgen in het *Tijdschrift voor Psychiatrie*, dat zijn bijna twee bijdragen per uitgebracht nummer. Een bevestiging van hun betrokkenheid bij wetenschappelijk onderzoek. Het ging daarbij om 14 Vlaamse inzendingen, 6 Nederlandse inzendingen en 1 met gedeeld eerste auteurschap van een Nederlandse aios en een Belgische ASO (zie **tabel 1**).

Prijzen

Ook dit jaar zijn er drie gelijke prijzen van ieder 750 euro voor drie categorieën:

- wetenschappelijke kwaliteit;
- klinisch belang;
- originaliteit en taal.

Een artikel kon hierbij slechts in één categorie een prijs winnen.

De prijzen werden op 9 april 2025 uitgereikt op het voorjaarscongres van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP).

Tabel 1. Aantal publicaties met een aios/ASO uit Nederland en België als eerste auteur van september 2023 t/m augustus 2024

Categorie	Nederland	België	Totaal
Onderzoeksartikel	1	2	3
Overzichtsartikel (inclusief proefschriftartikel)	0	4	4
Klinische praktijk*	5	7	13
Essay	0	1	1

*1 artikel met gedeeld Nederlands/Belgis eerste auteurschap.

Jury en werkwijze

De jury bestond dit jaar uit twee leden van de redactie van het *Tijdschrift voor Psychiatrie* (Rianne Klaassen (voorzitter) en Robbert Duvivier, één lid van het bestuur van de Stichting Tijdschrift voor Psychiatrie (Maarten Van Den Bossche) en twee leden van de Commissie Wetenschappelijke Activiteiten van de NVvP (Eva Warreman en Marco Boks).

Zij beoordeelden de artikelen op drie criteria: wetenschappelijke kwaliteit, klinisch belang en originaliteit en taal. Per criterium kon een artikel 0, 1, 2 of 3 punten verdienen.

Wat viel op?

Klinisch gedreven wetenschappelijke artikelen vormen de basis van het *Tijdschrift voor Psychiatrie*. Tegelijkertijd laat een groeiend aantal publicaties zien dat er ook ruimte is voor bredere thema's, zoals de verschuiving naar netwerkgeneeskunde en mensgerichte zorg. Zo verschenen recent artikelen met titels als 'Waardegedreven zorg in de ggz: een praktijkvoorbeeld', 'Diagnostiek en behandeling van suïcidaliteit; een kwestie van maatwerk' en 'Perinatale thuisbehandeling; ggz in verbondenheid met het gezin'. Deze artikelen van aankomende psychiaters onderstrepen hoe veelzijdig en toekomstgericht ons vak is. Voor de artsen in opleiding die deze rubriek lezen, hebben we een duidelijke boodschap: verwonder je over ons vak, stel vragen, onderzoek, en schrijf. Wij zitten klaar om jullie artikelen te ontvangen. De redactie en referenten helpen jullie graag om jullie boodschap aan te scherpen. Publiceren is dus niet alleen voor ervaren onderzoekers – het begint bij nieuwsgierigheid en de moed om je bevindingen te delen. Dus pak die pen (of dat toetsenbord) en schrijf!

Prijs voor klinisch belang

In de categorie klinisch belang gaat de prijs naar Friso Detmers-Blom voor het artikel: 'Hoge lithiumspiegel als onderhoudsbehandeling van rapid cycling bipolaire stoornis'.¹ Detmers-Blom was destijds aios bij Parnassia in Den Haag. De bipolaire stoornis met een rapid-cyclingbeloop kan moeilijk behandelbaar zijn, waarbij vaak

therapieresistentie optreedt. Een 55-jarige patiënt met een rapid cycling bipolaire stoornis stabiliseerde jarenlang niet, ondanks verschillende farmacotherapeutische behandelingen. Pas nadat lithium als onderhoudsbehandeling werd ingesteld op een spiegel rond 1,20 mmol/l ontstond stabilisatie van de stemming, die ook aanhield. Naar aanleiding van deze casus hebben de auteurs een gedegen literatuuronderzoek verricht, wetenschappelijk goed doordacht met een zoekstrategie van goede kwaliteit. Het onderzoek is daardoor ook reproduceerbaar. De onderbouwde aanbeveling is direct klinisch toepasbaar bij deze specifieke doelgroep: een hogere dosis monotherapie lithium. Daarnaast is het artikel in een pakkende stijl geschreven en prettig leesbaar. Deze combinatie van factoren leidde tot de prijs voor klinisch belang voor dit artikel.

Prijs voor wetenschappelijke kwaliteit

De prijs voor wetenschappelijke kwaliteit gaat naar Sara Pillen, destijds arts in opleiding tot kinder- en jeugdpsychiater bij het Universitair Ziekenhuis Gent, voor het artikel: 'Kwalitatief onderzoek naar gedeelde besluitvorming over psychofarmaca bij jongeren'.² Gedeelde besluitvorming

(*shared decision making; SDM*) is een evidencebased model waarbij arts en patiënt gezamenlijk een behandelplan opstellen. Daar waar eerder onderzoek zich richt op de ervaring met SDM van hulpverleners is dit onderzoek specifiek gericht op jongeren. Een kwalitatieve studie met interviews gevolgd door thematische analyse leidde tot de conclusie: '*Als we adolescenten vragen naar hun ervaring met SDM, kunnen we het volgende leren: betrek de ouders, maar stem dit steeds af op de adolescenten en hun context; zet de adolescent centraal; sta stil bij de visie van de adolescent op psychofarmaca.*'

De jury is van mening dat het artikel sterk geschreven is, en gebaseerd is op een goed opgezette studie. Het biedt een helder inzicht in gedeelde besluitvorming. Daarnaast slaat de discussie een brug naar toekomstig onderzoek op dit gebied. De conclusies leveren bovendien duidelijke handvatten voor de klinische praktijk.

Prijs voor taal en originaliteit

In de categorie taal en originaliteit gaat de prijs dit jaar naar Katelijne De Queecker, destijds ASO bij het Universitair Psychiatrisch Centrum KU Leuven, met het artikel: 'Spoorsuicide en de aanwezigheid van psychiatrische ziekenhuizen: een scoping review'.³

Uit de review blijkt dat naast de letterlijke afstand tussen psychiatrisch ziekenhuis en het spoor, ook residentiële behandeling – die vaak samenhangt met ernstigere psychiatrische problematiek – een rol speelt. De bevindingen van de meeste beschreven studies wezen erop dat het risico op spoorsuicide toeneemt

naarmate de afstand tot het spoor kleiner is en patiënten een residentiële behandeling ondergaan. Daarnaast wordt ook zorgdiscontinuïteit als een belangrijke risicofactor geïdentificeerd.

Lovenswaardig is dat de auteurs de moeite hebben genomen om bedrijfsrapporten en jaarverslagen van de Belgische en Nederlandse spoorwegbeheerders Infrabel en ProRail in hun onderzoek te betrekken. Hierdoor doet het artikel de naam 'scoping review' daadwerkelijk eer aan.

Het belang van preventie van sporsuïcides is groot. De jury is van mening dat gezien de originele opzet van dit onderzoek, evenals de duidelijke wetenschappelijke vertaling hiervan in het artikel, deze prijs meer dan verdiend is.

De redactie feliciteert de drie eerste auteurs met hun prijs, evenals hun medeauteurs en supervisors en afdelingen die meewerkten aan deze artikelen.

LITERATUUR

- 1 Detmers Blom FPN, de Leeuw M. Hoge lithiumspiegel als onderhoudsbehandeling van rapid cycling bipolaire stoornis. *Tijdschr Psychiatr* 2024; 66: 97-100.
- 2 Pillen S, Glazemakers I, Bal S. Kwalitatief onderzoek naar gedeelde besluitvorming over psychofarmaca bij jongeren. *Tijdschr Psychiatr* 2024; 66: 125-9.
- 3 De Queecker K, Van Horen M, Detraux J, e.a. Sporsuïcide en de aanwezigheid van psychiatrische ziekenhuizen: een scoping review. *Tijdschr Psychiatr* 2023; 65: 491-7.

AUTEURS

Rianne Klaassen, kinder- en jeugdpsychiater en opleider, Levvel, Amsterdam en medeoprichter www.ease.nl.

Maarten Van Den Bossche, psychiater, afd. Ouderen- en Neuropsychiatrie, UPC KU Leuven; hoofddocent, Center for Neuropsychiatrie, Onderzoeksgroep Psychiatrie, Departement Neurowetenschappen, Leuven Brain Institute, KU Leuven.

Eva Warreman, aios, LUMC, Leiden.

Marco Boks, psychiater en universitair hoofddocent, afd. Psychiatrie, Hersencentrum UMC Utrecht.

Robbert Duvivier, psychiater, Parnassia Groep Den Haag.

Correspondentie

Rianne Klaassen (r.klaassen@levvel.nl).

Geen strijdige belangen gemeld.

Het artikel werd voor publicatie geaccepteerd op 17-2-2025.

Citeren

Tijdschr Psychiatr. 2025;67(4):210-212